

*О. Агафонова,
студентка IV курсу
факультету економіки та менеджменту
Науковий керівник: О. А. Мартинюк,
кандидат економічних наук, доцент,
Міжнародний гуманітарний університет*

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Сучасні підприємства і фірми представляють собою складні організаційні системи, окремі складові яких – основні і оборотні фонди, трудові та матеріальні ресурси та інші – постійно змінюються і знаходяться в складній взаємодії один з одним. Функціонування підприємств і організацій різного типу в умовах ринкової економіки поставило нові завдання щодо вдосконалення управлінської діяльності на основі комплексної автоматизації управління всіма виробничими і технологічними процесами, а також трудовими ресурсами.

Ринкова економіка приводить до зростання обсягу та ускладнення завдань, що вирішуються в області організації виробництва, процесів планування та аналізу, фінансової роботи, зв'язків з постачальниками і споживачами продукції, оперативне управління якими неможливо без організації сучасної автоматизованої інформаційної системи (ІС) [1, с. 120].

Інформаційна система управління – сукупність інформації, економіко-математичних методів і моделей, технічних, програмних, інших технологічних засобів і фахівців, призначена для обробки інформації і прийняття управлінських рішень [1, с. 120].

Інформаційна система управління повинна вирішувати поточні завдання стратегічного і тактичного планування, бухгалтерського обліку та оперативного управління фірмою. Багато облікові завдання (бухгалтерського і матеріального обліку, податкового планування, контролю і т. д.) вирішуються без додаткових витрат шляхом вторинної обробки даних оперативного управління. Облік є необхідним додатковим засобом контролю.

Використовуючи оперативну інформацію, отриману в ході функціонування автоматизованої інформаційної системи, керівник може спланувати і збалансувати ресурси фірми (матеріальні, фінансові та кадрові), прорахувати і оцінити результати управлінських рішень, налагодити оперативне управління собівартістю продукції (товарів, послуг), ходом виконання плану, використанням ресурсів і т. д. Інформаційні системи управління дозволяють:

1) підвищувати ступінь обґрунтованості прийнятих рішень за рахунок оперативного збору, передачі та обробки інформації;

2) забезпечувати своєчасність прийняття рішень з управління організацією в умовах ринкової економіки;

3) домагатися зростання ефективності управління за рахунок своєчасного подання необхідної інформації керівникам усіх рівнів управління з єдиного інформаційного фонду;

4) погоджувати рішення, що приймаються на різних рівнях управління і в різних структурних підрозділах;

5) за рахунок інформованості управлінського персоналу про поточний стан економічного об'єкта забезпечувати зростання продуктивності праці, скорочення невиробничих втрат і т. д. [1, с. 120].

Класифікація інформаційних систем управління залежить від видів процесів управління, рівня управління, сфери функціонування економічного об'єкта і його організації, ступеня автоматизації управління.

Основними класифікаційними ознаками автоматизованих інформаційних систем є:

- 1) рівень у системі державного управління;
- 2) область функціонування економічного об'єкта;
- 3) види процесів управління;
- 4) ступінь автоматизації інформаційних процесів [1, с. 120].

Відповідно до ознак класифікації за рівнем державного управління автоматизовані інформаційні системи діляться на федеральні, територіальні (регіональні) і муніципальні ІС, які є інформаційними системами високого рівня ієрархії в управлінні.

Класифікація по області функціонування економічного об'єкта орієнтована на виробничо-господарську діяльність підприємств і організацій різного типу. До них відносяться автоматизовані інформаційні системи промисловості і сільського господарства, транспорту, зв'язку, банківські ІС та ін.

За видами процесів управління ІС поділяються на:

- 1) ІС управління технологічними процесами (призначені для автоматизації різних технологічних процесів (гнучкі технологічні процеси, енергетика і т. д.);
- 2) ІС управління організаційно-технологічними процесами (являють собою багаторівневі, ієрархічні системи, які поєднують у собі ІС управління технологічними процесами і ІС управління підприємствами).

Найбільшого поширення набули ІС організаційного управління, які призначені для автоматизації функцій управлінського персоналу. Враховуючи найбільш широке застосування і різноманітність цього класу систем, часто різні інформаційні системи розуміються саме в цьому тлумаченні. До цього класу ІС відносяться інформаційні системи управління як промисловими фірмами, так і непромисловими економічними об'єктами – підприємствами сфери обслуговування. Основними функціями таких систем є оперативний контроль і регулювання, оперативний облік і аналіз, перспективне і оперативне планування, бухгалтерський облік, управління збутом і постачанням і вирішення інших економічних та організаційних завдань [1, с. 120].

Інтегровані ІС призначені для автоматизації всіх функцій управління фірмою і охоплюють весь цикл функціонування економічного об'єкта – починаючи від науково-дослідних робіт, проектування, виготовлення, випуску і збуту продукції до аналізу експлуатації виробу.

За ступенем автоматизації інформаційних процесів ІС поділяються на ручні та автоматизовані.

Автоматизовані інформаційні системи – людиномашинні системи, що забезпечують автоматизований збір, обробку та передачу інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень в організаціях різного типу.

Автоматичні інформаційні системи характеризуються виконанням всіх операцій з обробки інформації автоматично, без участі людини, але залишають за людиною контрольні функції.

Основною складовою частиною автоматизованої інформаційної системи є інформаційна технологія, розвиток якої тісно пов'язаний з розвитком і функціонуванням ІС.

Дамо ще одне визначення інформаційної технології. Інформаційна технологія (ІТ) – процес, що використовує сукупність методів і засобів реалізації операцій збору, реєстрації, передачі, накопичення та обробки інформації на базі програмно-апаратного забезпечення для вирішення управлінських завдань економічного об'єкта.

Основна мета автоматизованої інформаційної технології – отримувати за допомогою переробки первинних даних інформацію нової якості, на основі якої виробляються оптимальні управлінські рішення. Це досягається за рахунок інтеграції інформації, забезпечення її актуальності та несуперечності, використання сучасних технічних засобів для впровадження та функціонування якісно нових форм інформаційної підтримки діяльності апарату управління.

Автоматизовані інформаційні системи для інформаційної технології – це основне середовище, складовими елементами якого є засоби і способи для перетворення даних. Інформаційна технологія являє собою процес з чітко регламентованими правилами виконання операцій над інформацією, що циркулює в ІС і залежить від багатьох факторів.

Можна виділити наступні основні проблеми, що виникають при виборі інформаційної системи на підприємстві:

1) наявність великої кількості альтернативних пропозицій на ринку ІС з можливістю гнучкої зміни функціональності, а отже, і вартості рішення, що вимагає від ІТ-керівника розгляду різних варіантів постачання в рамках одного рішення;

2) необхідність враховувати можливості для розширення функціональності ІС в майбутньому, що ускладнює вибір;

3) наявність декількох критеріїв, що впливають на рішення про вибір ІС, які ускладнюють процедуру відбору та ранжування альтернативних варіантів;

4) необхідність встановлення пріоритетів для критеріїв, що тягне додаткові труднощі при виборі ІС;

5) облік експертних думок при оцінці ІВ і необхідність приймати рішення про вибір на підставі оцінок від кількох осіб [1, с. 120].

Для подолання проблем, пов'язаних з вибором ІС, необхідний комплексний інструментарій, який буде поєднувати в собі можливість застосування однієї або декількох методик оцінки ІС і функціональність систем підтримки прийняття рішень. Збалансоване використання методів оцінки ефективності ІС, методик вибору альтернатив та інструментів з моделювання та обробки великих масивів даних дозволить істотно полегшити вирішення задачі вибору інформаційної системи. Такий інструмент дозволить ІТ-директорам підприємств

виробляти комплексну оцінку рішень на ринку інформаційних систем і зробити вибір ІС найбільш оптимальним і прозорим для керівництва підприємства і фінансових служб.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інформаційні технології та управління підприємством [Електронний ресурс] / [Баронів В. В., Попов Ю. І., Тітовський І. М., Калянов Г. М.]. – Режим доступу: http://www.kniga.com/books/preview_txt.asp?sku=ebooks310492

*И. Бабий,
магистрант факультета економіки і менеджмента
Научный руководитель: Е. А. Мартынюк,
кандидат экономических наук, доцент,
Международный гуманитарный университет*

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ БИЗНЕС-ИНКУБАТОРОВ В РАЗРАБОТКЕ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ МОЛОДЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

С каждым годом, наблюдается тенденция, уменьшения числа желающих среди подрастающего поколения заниматься частным бизнесом. Это является результатом отсутствия объективно и последовательной государственной политики в отношении поддержки предпринимательства. Для содействия развитию малого бизнеса требуется формирование класса частных собственников, заинтересованных в успехе своего дела и несущих полную ответственность за его результаты. Бизнес инкубаторы признаны одним из наиболее результативных элементов развития и поддержки малого и среднего предпринимательства в мире [1, с. 15].

Бизнес-инкубаторы, создаются в целях поддержки малых предприятий путем создания максимально благоприятных («тепличных») условий для их развития в течение определенного периода – «инкубирования». Они ускоряют развитие малых предприятий в 7-22 раза, снижая количество неудач в бизнесе до 20% [2, с. 276].

Первые прообразы бизнес-инкубаторов появились в Великобритании в середине XX века. Первый бизнес-инкубатор в современном понимании этого слова был основан в 1959 году. Джозеф Манкузо купил склад при фабрике в городе Батавия и основал первый инкубатор в Америке – Batavia Industrial Center. Его целью было создание новых рабочих мест в городе с экономической депрессией.

В 1985 году в мире действовало около 70 бизнес-инкубаторов, в 1992 их насчитывалось 470, в 1995 – 1100, объединённых в Национальную ассоциацию инкубаторов бизнеса. Наибольшее число бизнес-инкубаторов было создано в США, чему способствовали необходимость возрождения пришедших в упадок городских центров и регионов, поощрение инновационной деятельности и пре-